

de Biologica

december 2020

Biologische Tuinbouw Vereniging Elderveld

OVER ORGANISCHE STOF

ECOLOGISCHE MOESTUINCURSUS VELD

TV-OPNAMES ROMANSE TUIN

*Etens Aardigheden
over boerenkool*

VAN DE VOORZITTER

In deze Biologica dit keer weer weinig teksten maar veel foto's. Het is geen echt kerstnummer omdat zowel de kerstmarkt als de kerstbingo en misschien ook de nieuwjaarsreceptie zijn afgelast. Omdat er bijna geen activiteiten binnen zijn is zelfs de uitgebreide versiering van ons verenigingsgebouw afgelast. Alleen een kerstboom.

Deze Biologica is wel ons bestelnummer met uitgebreide informatie en besteladviezen, verder krijgt u bij deze Bio-

logica naast het bestelformulier ook de zadengidsen van zowel Garant als de Bolster voor het seizoen 2021. Ook als bijlage het vrijwilligersformulier.

Bestuurszaken Hoewel we door Covid-19 weinig activiteiten hebben is het voor het bestuur zeker geen rustige tijd. Juist door Covid-19 moet er steeds van alles worden afgestemd en geregeld. Nog altijd geen tuinderscafé op zaterdagmorgen. Heel optimistisch hebben we wel een jaarprogramma 2021 opgesteld. De plantjeswinkel op de zaterdagochtend heeft wel steeds met veel aanpassingen en veiligheidsmaatregelen door kunnen gaan. Zaterdagmorgen 7 november werden we opgeschrikt met meldingen van een enorme ravage op ons complex.

Tuin- en parkonderhoud De afgelopen maanden heeft de TuinAdviesCie (TAC) heel veel tijd besteed aan controle op het onderhoud van de tuinen en de jaarfacturen voor de contributie etc. zijn de deur uit.

Af en toe hebben we in de afgelopen weken in kleine groepjes nog wat werkzaamheden in het park verricht. De grote najaar-werkdag was immers afgelast. Ook de komende 2 maanden willen we af en toe klusjes doen, zo moeten er nog wat oude hekjes worden opgeruimd en diverse bielzen worden vervangen. Ik hoor graag van jullie wie er een keer mee wil komen helpen.

Tuinieren Tussen alle drukte voor de vereniging door ben ik ook in mijn eigen moestuin aan het werk. Mijn kasje is van binnen en van buiten helemaal schoon, klaar weer voor de opkweek van de fuchsia-collectie in maart. Ook de rest van mijn tuin is winterklaar. Thuis heb ik de gehele fuchsia-collectie weer opgeborgen in de winterberging onder het huis of in mijn vorstvrije schuurtje. Ze hebben het afgelopen seizoen weer prachtig gedaan, volop bloei en alleen in het najaar wat last van 'roest'. Voor de zekerheid heb ik van al mijn 195 soorten een of meer stekjes gemaakt.

Tot ziens op de tuin, op een zaterdag of misschien op de nieuwjaarsreceptie als deze op zondag 10 januari door mag gaan - helaas afgelast-,

Fred van der Stap

COLOFON

Drukwerk
Editoo

Illustraties en foto's

All-free-download
Freeimages
Freepik
Pixabay
VELT
Wikipedia

Willy Knelissen: foto pag. 14
Enrico Lammens: foto pag. 13
Sita Menses: kleine foto omslag + foto's pag. 2, 4, 5,
12, 13, 14, 20 en 24
Fred van der Stap: foto's pag. 11, 13 en 15
Bo Stout: foto pag. 8
Niek van der Veen - Aerts: foto's pag. 1, 6, 7, 9 en 13

LEDENADMINISTRATIE

Mededelingen ledenadministratie

Verhuisd, nieuw telefoonnummer of nieuw e-mailadres?

Bent u verhuisd of heeft u een ander telefoonnummer of e-mailadres gekregen? Geef de wijzigingen door aan de ledenadministratie (ledenadministratie@btv-elderveld.nl). Hierdoor blijft u via de Biologica en onze nieuwsbrieven op de hoogte van alle ontwikkelingen in en rond de BTV. ★

Biologica digitaal

Wilt u voortaan de Biologica alleen nog digitaal ontvangen, dan kunt u dit ook aan de ledenadministratie doorgeven (ledenadministratie@btv-elderveld.nl). ★

Hans Knelissen *Ledenadministratie*

INFORMATIE TAC

Op zoek naar een andere, grotere of kleinere tuin?

Mochten er nog tuinders zijn die op zoek zijn naar een andere, grotere of kleinere tuin dan kunnen zij dat aan de TAC (Tuin Advies Commissie) kenbaar te maken. De TAC zal dan in overleg met de betrokkenen kijken wat de mogelijkheden zijn. ★

Vrije tuinen/wachlijst

In de afgelopen maanden is de belangstelling voor een moestuin, mogelijk de vele beperkingen als gevolg van Covid-19, enorm toegenomen. De wachtlijst voor een moestuin is gegroeid van 5 personen per eind april 2020 naar 34 personen per eind november 2020. We hebben niet eerder zoveel personen op de wachtlijst gehad. Het aantal tuinen dat door opzegging is vrijgekomen is beperkt geweest. De tot eind november 2020 vrijgekomen tuinen zijn al weer verhuurd aan wachtlijstleden die boven aan de wachtlijst stonden. ★

Hans Knelissen *Moestuinmakelaar*

PLANNING BIOLOGICA

Planning Biologica 2021 en nieuwsbrieven via e-mail

In 2021 gaan we weer 4 edities van de Biologica in kleur uitbrengen, noteer s.v.p. onderstaande data alvast in uw nieuwe agenda:

12 februari	Voorjaarsnummer, kopij inleveren 27 januari
30 april	Ijsheiligennummer, kopij inleveren 14 april
20 augustus	Oogstnummer, kopij inleveren 4 augustus
3 december	Bestelnummer, kopij inleveren 17 november

U kunt uw kopij steeds inleveren bij voorzitter@btv-elderveld.nl. Naast de Biologica ontvangt u van ons incidenteel een nieuwsbrief via e-mail. ★

PROGRAMMA 2020/2021

Activiteitencommissie Steenen Camer

Zaterdag 12 december 2020

Kerstmarkt en Kerst-inn in stijl
'Charles Dickens', *afgelast*

Zaterdag 19 december 2020

Kerstbingo, *afgelast*

Zondag 10 januari 2021

Nieuwjaarsreceptie 14.00-16.00 uur,
alsnog afgelast

Zaterdag 6 februari 2021

Winter park-werkdag

Woensdag 10 februari 2021

Introductieavond voor nieuwe leden

Woensdag 17 februari 2021

Velt moestuincursus voor beginners
Ook 3/3 + 17/3 + 31/3

Zaterdag 20 februari 2021

Bestelde zaden ophalen

Dinsdag 23 februari 2021

ALV (Algemene Leden Vergadering)

Vrijdag 12 maart 2021

Muziekquiz-avond, *onder voorbehoud*

Zaterdag 13 maart 2021

Voorjaar park-werkdag (NL-Doet)

Zaterdag 20 maart 2021

Bestelde aardappelen en uien ophalen

De rest van ons programma 2021 wordt bekendgemaakt op ca. 10 januari. ★

Hergebruik plastic bloempotjes

Heeft u op uw tuin nog vierkante plastic potjes rondslingeren, wij willen ze in onze plantjeskwekerij graag hergebruiken, dus niet weggooien maar inleveren s.v.p. ★

Accuheggenschaar beschikbaar

De binnenzijde van de hagen in ons volkstuinpark moet door de tuinleden zelf worden onderhouden. Om dit op een gemakkelijke manier te doen kunt u bij de TAC onze accuheggenschaar lenen. Zo kunt u veilig en gratis uw eigen heg netjes houden. ★

Jubileumpuzzel gewonnen!

Jubileumpuzzel

In de jubileumeditie van de Biologica was een prijspuzzel opgenomen. Deze was misschien te moeilijk of u houdt niet van puzzelen, want er was maar één goede inzending. Het juiste antwoord was 'preisoep' en Anne-Marie Maagdelijn (inderdaad, schoondochter van...) is de gelukkigewinnaar. De tegoedbon van € 50,- ter besteding in onze winkel is inmiddels aan haar overhandigd.
Gr, André van der Aa ★

BIO-FOLIE INPLAATS VAN LANDBOUWPLASTIC

Zoals u weet mag er op de volkstuin geen landbouwplastic en anti-worteldoek worden gebruikt. Het wordt ook niet meer in onze winkel verkocht.

Als alternatief kunnen we u voor een aantrekkelijk m²-prijs bio-folie van Royal-Brinkman aanbieden. Deze wordt ook in de professionele tuinbouw gebruikt voor toepassingen in zowel de kas als de vollegrondsteelt, is SKAL goedgekeurd en geheel biologisch afbreekbaar. Handig bij de teelt van courgette, aardbeien, ananas, tomaten, augurken, asperges, sla, en zomerbloemen. Na de teelt kan het worden gecomposteerd of ondergespit. Ook voor het afdekken van de tuin in de winter is het zeer geschikt. Per meter verkrijgbaar in 110 of 150 cm breed. Zie ook ons bestelformulier. ★

BTV-WINKEL IN DE WINTERMAANDEN

Elke zaterdagmorgen van 10.00 tot 12.00 uur, bent u meer dan welkom in De Schuur. Het hele jaar, alle seizoenen, zijn er bemestingsartikelen, potgrond, bio-folie, honing etc. te koop.

De zadenbestelgidsen van Bolster en Garant

worden zoveel als mogelijk meegeleverd met deze Biologica. De Welkoop zadengids is gratis op te halen in ons winkeltje.

Tuin frezen

U kunt zich nu al opgeven als u in het voorjaar uw tuin gefreesd wilt hebben.

Paardenmest

U kunt zich ook opgeven in de BTV-winkel voor biologische paardenmest. Maar hiervoor is de wachttijd wel meer dan 3 maanden.

Champost (grondverbeteraar)

Deze is niet gratis. Er is dit jaar heel veel belangstelling, afgelopen week is zelfs de 2e levering binnengekomen.

Heeft u nog niets besteld, mogelijk is er nog wat over. Wel vooraf bestellen en contant betalen op zaterdagmorgen in onze winkel.

Zaterdag 26 december is onze winkel gesloten, zaterdag 2 januari zijn we wel open. ★

Het BTV-winkelteam

AANMELDFORMULIER VOOR VERENIGINGSTAKEN 2021

De BTV Elderveld heeft ten doel het bevorderen van het kweken van groenten, bloemen en andere gewassen door de leden. De BTV Elderveld wil dit doel onder meer bereiken door de eendracht en gemeenschapszin van haar leden op te wekken en te bevorderen.

De vereniging doet dit onder meer door het organiseren van werkdagen en markten. Tijdens deze activiteiten kunnen tuinleden elkaar beter leren kennen door samen verenigingstaken uit te voeren. Daarom ontvangen alle tuinleden binnenkort het aanmeldformulier 2021. Op dit formulier staat een ruime keuze aan activiteiten vermeld waarvoor u zich kunt aanmelden (voor

elk wat wils). Heeft u een bepaald specialisme waarmee u de BTV Elderveld verder kunt helpen, vermeld dit dan op het aanmeldformulier. In het huishoudelijk reglement van de BTV is vastgelegd dat ieder tuinlid jaarlijks gedurende minimaal 3 uur een taak voor de vereniging uitvoert (voor leden van 75 jaar en ouder geldt een vrijstelling).

Tijdens de ALV van 26 februari 2020 is met betrekking tot verenigingstaak tot de onderstaande procedure besloten

- Het aanmeldformulier moet bij het begin van het kalenderjaar door het bestuur ontvangen zijn. Er wordt begin januari 2021 geëvalueerd wiens aanmelding ontbreekt. De ontbrekende

tuinleden worden na één herinnering ingeroosterd door het bestuur.

- Bij niet verschijnen, wordt het betreffende tuinlid het jaar daarop dubbel ingeroosterd ter compensatie. Bij niet verschijnen in dat jaar zal de roeyementsprocedure worden opgestart (= conform artikel 7 van de statuten).
- Onder de verenigingstaken vallen niet werkzaamheden zoals het verkopen van eigen producten op een door de BTV Elderveld georganiseerde markt. Het moet echt tot nut van de BTV Elderveld zijn.
- Iedereen moet in principe verschijnen (als u een eigen tuin kunt verzorgen, kunt u ook een eventueel aangepaste verenigingstaak verrichten).
- Ontheffing van de verenigingstaak kan alleen verleend worden op basis van leeftijd (ouder dan 75 jaar) of eventueel op basis van ziekte of lichamelijke beperkingen. Het verzoek tot ontheffing moet op het formulier worden ingevuld. ★

Het bestuur

Vacatures/ vrijwilligers

Barteam

Voor ons zaterdagochtend koffieteam zoeken we nog enkele vrijwilligers die mee willen rouleren. Eens in de 6 weken op zaterdagochtend van 9.45 tot 12.15 uur. Koffie/thee zetten. Ook tijdens evenementen van de BTV Elderveld komen we nog vrijwilligers te kort, in de keuken en in de bediening van de bar. Meld je aan bij: zaalreservering@btv-elderveld.nl. ★

Winkelteam

Voor ons zaterdagochtend winkelteam zoeken we nog enkele vrijwilligers die mee willen rouleren. Eens in de 4 weken op zaterdag van 9.30 tot 12.30 uur zijn we open, in de wintermaanden met een klein team, in het hoogseizoen in een team van 3 personen. Meld je aan bij: inkoop@btv-elderveld.nl of via het aanmeldformulier 2021. ★

VACATURE routeplanner bloesemfietstocht

6

In april 2021, als corona geschiedenis is, willen we weer een leuke bloesemfietstocht voor u organiseren.

De BTV is nog op zoek naar iemand die graag fietst, goed bekend is in de Betuwe en het leuk vindt om verrassende fietsroutes samen te stellen. Handigheid met de computer en enige kennis van de verkeersregels is een pre. Bent u die vrijwilliger? Wacht dan niet tot volgend jaar, maar meld u nu alvast aan via de mail voorzitter@btv-elderveld.nl. ★

Team bloesemfietstocht

BTV-KWEKERIJ

ONZE BIOLOGISCHE PLANTJESKWEKERIJ

Het is de afgelopen weken rustig in de kwekerij, niets te zaaien of te verspenen. Wel hebben we ca. 1.000 aardbeiplantjes opgepot voor verkoop komend voorjaar en we hebben de beide tunnelkassen zowel binnen als buiten flink schoongemaakt en opgeruimd.

Verder hebben we heel veel fruitstekjes gemaakt, deze moeten nog wel goed wortelen voor ze geschikt zijn voor latere verkoop. De collectie plantnaamkaartjes gaan we weer aanvullen. Het zaaiplan voor 2021 is al gemaakt, deze dagen worden alle zaden besteld, zoveel mogelijk biologisch. Deze gaan we in het voorjaar weer zaaien en helemaal biologisch opkweken.

Zaterdag 13 februari houden we met ons team het seizoen-startoverleg. Dan weten we hopelijk ook of we weer met grotere teams in de kas mogen werken of in kleine teams verdeeld over de week. ★

Fred van der Stap

Status project Romeinse tuin 2020-2021

Door Covid-19 was zondag 11 oktober de Dag van de Arnhemse Geschiedenis afgelast. In plaats hiervan hebben we samen met andere Arnhemse historische verenigingen een speciale DAG-krant gemaakt, deze is op 4 oktober huis aan huis verspreid als bijlage bij de Arnhemse Koerier.

Heeft u deze bijlage niet ontvangen en wilt u deze alsnog hebben, dan kunt u deze bij ons op een zaterdagmorgen tussen 10.00 en 12.00 uur ophalen. Er is ook een mooie korte film te zien op Youtube over de Limes in Nederland waarin beelden van onze Romeinse tuin zijn verwerkt; <https://www.youtube.com/embed/L8t7pIWHaRs> Het onderhoud van onze Romeinse tuin hebben we, in kleinere groepjes, het afgelopen jaar goed kunnen blijven doen, heel veel dank aan de enthousiaste groep vrijwilligers. We hebben prachtige zichthoekjes gehad met vaak

juist ook doorgeschooten maar prachtig bloeiende groenten. De grote pergola heeft een prachtige oogst aan blauwe druiven laten zien. Hiervan is veel gesnoept. De vlechthebben hebben we in het najaar goeddeels moeten vervangen. We hebben nog enkele kleinere rondleidingen kunnen houden, o.a. tijdens een radio-uitzending

op zaterdagmorgen 24 oktober. Verder zien we dagelijks bezoekers c.q. buurtbewoners de Romeinse tuin bezoeken en genieten van al het moois, er zijn ontelbare foto's gemaakt. In 2021 blijven we onze tuin onderhouden en willen we enthousiast weer diverse leuke Romeinse activiteiten organiseren. ★

ROMEINSE TUIN in 'Ridders van Gelre'

Op 31 augustus hebben we rond onze Romeinse tuin een prachtige Romeinse markt ingericht speciaal voor tv-opnamen door Omroep Gelderland.

Het was de bedoeling om deze tv-opnamen te maken op onze geplande oogstmarkt, maar die mocht niet doorgaan. Ook nu mocht er geen publiek aanwezig zijn maar wel vrijwilligers in Romeinse en Bataafse kledij. Op maandagavond 2 november kwam onze Romeinse tuin en het hele marktgebeuren mooi in beeld in de tv-serie 'Ridders van Gelre'.

Als u deze uitzending hebt gemist dan kunt u die nog terug kijken via www.omroepgelderland.nl. ★

WAAROM ORGANISCHE STOF ZO BELANGRIJK IS

De meeste tuinders zullen er wel bekend mee zijn: organische meststoffen. De dikke bult champost die in november naast de Schuur gestort werd, laat al zien dat veel tuinen bemest worden met organische mest. Maar wat is nu het verschil tussen organische meststoffen en organische stof? En waarom is het zo belangrijk?

Organische meststoffen versus organische stof

Organische meststoffen zijn in essentie meststoffen gemaakt van materiaal dat volledig afkomstig is uit natuurlijke grondstoffen. Met andere woorden: geen kunstmest, want dat wordt in een chemisch proces gefabriceerd. Organische stof is een term die vaak gebruikt wordt als we het over bodemkwaliteit hebben. We spreken dan van *het organische stofgehalte van de grond*.

8

Gedurende het jaar komen er allerlei organische materialen in de grond terecht zoals bladeren van bomen, gewasresten- en wortels, compost en dierlijke mest. In het begin kunnen we die materialen makkelijk terugzien in de bodem, maar na een tijdje gaan ze verteren en zijn ze niet meer goed zichtbaar. Een deel van het materiaal is verteerd en in de lucht vrijgekomen als koolstofdioxide, maar het andere deel van het materiaal is afgebroken en op stabiele wijze in de bodem verwerkt. Daar draagt het bij aan het organische stofgehalte van de bodem: het percentage van het gewicht van de grond dat bestaat uit afgebroken resten van dierlijk en plantaardig materiaal. Ofwel: het deel dat niet gemaakt is van zand, klei en leem.

Voordelen van een hoger organisch stofgehalte

Er zijn eigenlijk geen nadelen te noemen als het gaat om het verhogen van het organische stofgehalte. Een bodem met een hoog 'OS-gehalte' heeft vaak een actiever bodemleven; de grond is ruller en losser waardoor planten beter kunnen wortelen; de bodemvruchtbaarheid is groter. Daarnaast werkt organische stof een beetje als een spons: bij extreme regenval kan de organische stof water opzuigen en bij extreme droogte kan het meer water vasthouden. Zo kan een bodem met 1% meer organische stof soms tot wel 3 weken langer zonder beregening wanneer het droog is!

Verhogen van het organisch stofgehalte

Kortom: een hoger organische stofgehalte is alleen maar gunstig. Ook in de landbouw is dit een van de belangrijkste doelen die boeren hebben als het gaat om goed bodembeheer. Het is echter nog niet zo makkelijk om dit gehalte te verhogen. Als het een boer lukt om in zijn carrière 1% meer organische stof op te bouwen, is dit een hele prestatie. Dit komt omdat organische stof ook continu afbreekt in de bodem; dit is een natuurlijk proces wat niet voorkomen kan worden. Wel is het zo dat de afbraak sneller gaat wanneer

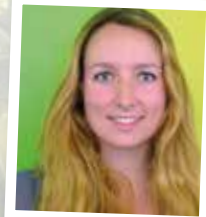
de grond bewerkt wordt. Hoe dieper of vaker men spit, hoe sneller de organische stof afbreekt.

De volgende maatregelen kunnen het organische stofgehalte in de bodem verhogen:

- Niet te diep of vaak de grond bewerken;
- De bodem niet braak laten liggen. Als een gewas geoogst is, kunt u direct een groenbemester inzaaien. Dit is een gewas dat de bodem bedekt, maar niet geoogst wordt. Al het plantmateriaal komt dus ten goede van de bodem;
- Zo veel mogelijk gewasresten in de grond inwerken (of composteren en daarna inwerken);
- Bemesten met organische meststoffen met een hoog 'effectieve organische stofgehalte'. Dit is de hoeveelheid van de meststof die daadwerkelijk stabiel in de grond terecht komt als organische stof. Koemestkorrels zijn wel van biologisch materiaal gemaakt, maar bestaan vooral uit snelle voedingsstoffen. En lavameel is wel een natuurproduct maar bevat geen massa aan organisch materiaal. Het is belangrijk om meststoffen te gebruiken die veel organische massa bevatten zoals bladeren, compost, champost of paardenmest met stro. Vergeet hierbij niet dat alles wat we jaarlijks oogsten veel organische stof weghaalt uit de bodem. Dit moet dus in ieder geval in balans worden gebracht met dit soort organische meststoffen. ★

Over de schrijver van deze tekst: Bo Stout (26), huurder van tuin 57 bij de BTV. Afgestudeerd plantenwetenschapper aan Wageningen Universiteit. Werkzaam als adviseur op het gebied van duurzame landbouw en milieu bij CLM.

De informatie in deze tekst is gebaseerd op wetenschappelijke onderzoeken en vakkennis. Als u vragen heeft, of geïnteresseerd bent in de bronvermelding bij deze tekst, kunt u mailen naar bo.stout@hotmail.com.

Ecologische moestuin- cursus VOOR BEGINNERS

In februari 2021 start de Vereniging voor Ecologisch Leven en Tuinieren (VELT) de ecologische moestuincursus voor beginners.

Tijdens deze cursus (verspreid over 4 dagdelen) worden de grondbeginselen van een ecologische moestuin besproken. Een gezonde bodem, composteren, bemesten, vruchtwisseling en een teeltplan maken komen aan bod. Ook is er aandacht voor het aanpassen van de moestuin aan een veranderend klimaat.

In verband met de coronavoorschriften is de groepsgrootte maximaal 10 personen, waardoor de anderhalve meter afstand kan worden gewaarborgd. Het voordeel is dat er meer ruimte is voor discussie en onderlinge uitwisseling. Hierdoor kunnen zowel beginners als de wat meer gevorderde moestuiniers aan bod komen.

DATA woensdag 17 februari,
3 maart, 17 maart en 24 maart

TIJD 19.30 tot 22.00 uur

PLAATS De Schuur,
Hannesstraatje 2 A, 6843 NV Arnhem

PRIJS voor leden VELT bedraagt € 55,-
(inclusief boekje moestuin voor beginners)

PRIJS niet-leden € 65,- (inclusief
boekje moestuin voor beginners)

LESGEVER Henk Boesveld

OPGEVEN vóór 1 februari 2021
bij paulavanlingen@gmail.com. ★

NAJAAR-WERKDAG GEANNULEERD

Als gevolg van de verscherpte maatregelen ter bestrijding van het Covid-19 virus, heeft het bestuur van de BTV Elderveld helaas moeten besluiten om de najaar-werkdag die op zaterdag 7 november 2020 gepland stond te annuleren.

Een werkdag is onder meer bedoeld om door het gezamenlijk uitvoeren van diverse klussen in ons volkstuincomplex en met een gezamenlijke lunch tot slot de gemeenschapszin binnen de vereniging te versterken. Door de opgelegde beperkingen is dit doel nu heel lastig te bereiken.

WINTER-WERKDAG

Op zaterdag 6 februari 2021 staat de winter-werkdag gepland.

Wij hopen dat het dan weer mogelijk is om gezamenlijk in ons volkstuincomplex aan de slag te gaan. We kunnen dan een deel van de klussen oppakken die op 7 november 2020 niet konden worden uitgevoerd. ★

Het bestuur

BoerenKoolBoek (BKB)

EtensAardigheden over boerenkool, (Berlin Books 2020)
van Humphrey Ottenhof

Het boek beantwoordt de vraag hoe Nederlands boerenkool is en hoe boerenkools Nederland. In een tijd dat we op zoek zijn naar onze nationale identiteit biedt het boek een baken. Bovendien plaatst BKB het fenomeen boerenkool in de tegenwoordige tijd, waarmee het geen muf oubollig verschijnsel blijkt maar aan innovatie onderhevig. BKB is dan ook veel meer dan een kookboek.

De auteur doet verslag van een uitgebreide zoektocht naar weetjes en feiten over boerenkool. Hij vertelt smakelijke anekdotes en verhalen over boerenkool. Hij geeft andere, ongewone recepten. In dit boek staan gedichten over boerenkool en schilderijen van zijn hand met deze groente als onderwerp. Er valt via het boek zelfs een boerenkoollied te beluisteren.

Daarmee is het geen coffeetable book maar een echt lees- en kijkboek om corona- en winterse tijden mee door te brengen.

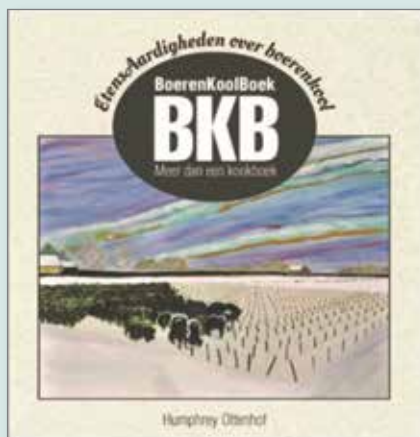
Het boek, 128 pagina's, hard cover, 16 x 16 cm, full colour, ruim geïllustreerd, is in de boekwinkel te verkrijgen voor € 19,95 maar kan ook bij de auteur besteld worden via humphrey.ottenhof@gmail.com.

Noot voor de redactie

De auteur staat open voor nadere vragen en interviews.

U kunt daartoe contact opnemen via humphrey.ottenhof@gmail.com of 06 83 24 0665. ★

Eerder verschenen boeken

- Het Uit van Geluk (gedichten 1996-1969) 1998
- Gelders Gekookt I en II (kookboek) 1998
- Braa, boerenindoverhaal (novelle) 1999
- De letter te lijf (proefschrift) 2005
- Eiman (roman) 2015
- Liemerianen! (columns en verhalen) 2019

Over de auteur

Humphrey Ottenhof (1954) werd geboren in Surabaya en woont met zijn vrouw Tineke Geradts in Westervoort. Hij schrijft en publiceert sinds zijn vijftiende gedichten die werden afgedrukt in bundels, kranten en bloemlezingen. Hij ontving de Jaromirprijs en de Liemers Poëzieprijs. Hij trad op met onder andere Johnny van Doorn en Simon Vinkenoog. Met Robert Joseph en Rien van den Heuvel vormde hij het performende Liemers Trio - drie dichters. Teksten van hem zijn verwerkt in songs en in 2019 opgenomen door Zonen met Vaders, een band uit Gent.

Ottenhof is neerlandicus, gepromoveerd bij Gillis Dorleijn en Dick Schram op poëzie en heeft 35 jaar bedrijfscommunicatie gedoceerd aan de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen. In 2015 werd hij door burgemeester Arend van Hout officieel aangesteld als eerste dorpsdichter van de gemeente Westervoort. Sinds 2016 werkt hij als columnist voor De Gelderlander. Schilderijen van Ottenhof die over boerenkool gaan, zijn in BKB opgenomen. Muziek: Tekst en akkoorden van het door hem geschreven en uitgevoerde boerenkoollied staan in BKB. Voor het beluisteren van de song kan men naar SoundCloud gaan en zoeken op 'boerenkoollied single'. ★

VANDALISME IN PARK DE STEENEN CAMER

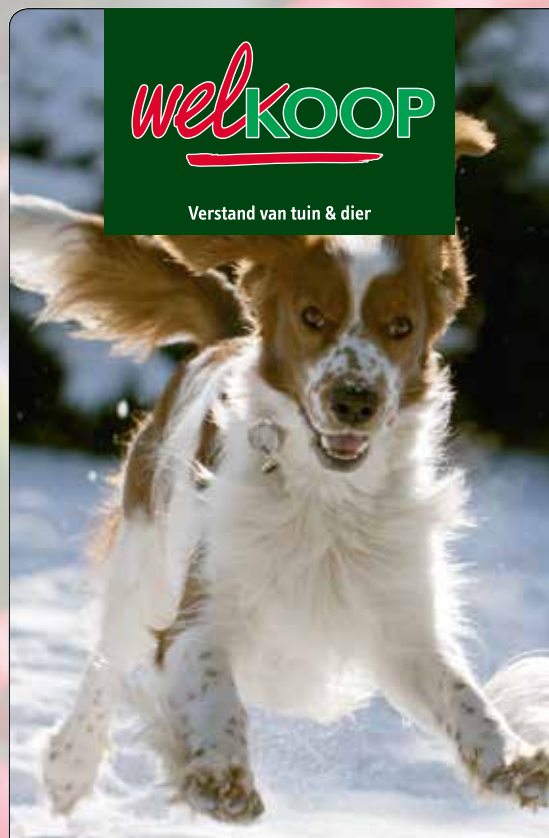
11

Zaterdagmorgen 7 november werden we opgeschrikt met meldingen van een enorme ravage op ons complex. Vandalen hadden op zeker twaalf tuinen forse (glas-)schade veroorzaakt.

Iedereen is woest, wat kunnen we hiertegen doen? Helaas hebben de diverse camera's in het park geen beelden van de misdadigers opgeleverd. Ook de gesprekken met Wijkteam

Elderveld en de wijkagent leveren weinig aanknopingspunten om vandalisme in de toekomst te voorkomen. Het bestuur beraadt zich verder, maar als u een goed idee heeft en het past binnen onze reglementen en het feit dat ons park openbaar terrein is, meld uw idee dan alstublieft bij het bestuur. ★

Het bestuur

Klaar voor de winter!

Welkoop is dé seizoenswinkel van Nederland. Je kunt bij ons terecht voor producten en adviezen, toegespitst op alle jaargetijden. Met steeds wisselende producten ziet onze winkel er dus telkens weer anders uit. Zoals in de winter, dan richten wij ons o.a. op sneeuwschuivers, strooizout en vogelvoerpakketten. Kom naar de winkel voor het beste advies en een uitgebreid assortiment.

Tot snel in onze winkel!

ELST (GLD) Einsteinweg 10 Tel.: 0481 - 351544

RABOBANK CLUBSUPPORT

Jaarlijks stelt de Rabobank Arnhem en Omstreken een deel van de winst beschikbaar voor diverse projecten/activiteiten die mensen verbinden. De BTV Elderveld had het project **Energietransitie BTV Elderveld voor de Rabobank Club Support** aangemeld.

Via dit project wil de BTV Elderveld haar steentje bijdragen, bij de energietransitie waar Nederland voor staat, door zelf stroom te gaan opwekken voor het oppompen van grondwater en voor tuingereedschap. Dat gebeurt nu nog met door benzine aangedreven motoren. Hierbij wil de BTV Elderveld gebruik maken van door de firma Wattsun ontwikkelde draagbare accu's waarin de met behulp van zonnepanelen opgewekte energie wordt opgeslagen. Met de portable accu's kunnen de diverse machines (zoals grondwaterpomp, heggenschaar, bosmaaier etc.) worden aangedreven.

Leden/klanten van de Rabobank Arnhem en Omstreken hebben tussen 5 en 26 oktober 2020 stemmen kunnen uitbrengen op hun favoriete clubs/verenigingen (in totaal 358; waarvan 47 uit Arnhem). Op 10 november 2020 zijn tijdens een livestream-uitzending de bedragen bekend gemaakt, die op basis van de uitgebrachte stemmen, aan de deelnemende verenigingen/stichtingen zijn toegekend. De BTV Elderveld heeft dit jaar € 672,- ontvangen voor het project Energietransitie. Een heel mooi resultaat. De BTV Elderveld bedankt iedereen voor de stemmen die zij op de BTV Elderveld hebben uitgebracht. ★

12

NIEUWJAARS-BIJEENKOMST

Helaas afgelast

Zondag 10 januari van 14.00 tot 16.00 uur willen wij onze nieuwjaarsreceptie in de Schuur houden, maar op het moment dat ik dit schrijf is het doorgaan hiervan zeer twijfelachtig.

Leden van de BTV met hun partners en gezinnen zijn van harte welkom. Dat is pas over 5 weken dus noteer deze datum s.v.p. in uw nieuwe agenda, niet vergeten hoor!

Om ca. 14.30 uur is dan de *nieuwjaarstoespraak* door de voorzitter, terugkijken op 2020, proosten op het nieuwe jaar en bekendmaking van ons activiteitenprogramma 2021. Een mooi moment ook om uw zaden-bestelformulier en taakformulier 2021 in te leveren. ★

Introductieavond NIEUWE LEDEN 10 FEBRUARI 2021

Op woensdag 10 februari 2021 organiseert het bestuur een introductieavond voor alle tuinleden die na 1 april 2020 op ons volkstuincomplex een moestuin hebben gekregen.

Op deze introductieavond zal alles worden verteld over het reilen en zeilen binnen onze vereniging. De nieuwe tuinleden krijgen informatie over het biologisch moestuinieren, de vereniging, het bestuur, de reglementen, wat de Tuin Advies Commissie

(TAC) en de verschillende werkgroepen binnen de vereniging doen, over de BTV-winkel (inkoop, verkoop, verhuur), wat er in de kwekerij te doen is, etc. etc. Verder is er op deze introductieavond voldoende ruimte om vragen te stellen en om met elkaar kennis te maken.

De nieuwe leden ontvangen in januari 2021 nog een persoonlijke uitnodiging voor deelname aan deze introductieavond. Noteer alvast de datum in uw agenda. ★

HERFST

IN DE STEENEN CAMER

Een herfstimpressie; foto's gemaakt door een aantal leden van onze BTv. ★

Kerstmarkt 2020

IN DICKENSSTIJL BIJ DE BTV ELDERVELD

Heerlijk struinen langs de kraampjes, met optredens van koren, een hapje en een drankje om samen in de kerstsfeer te komen.

Helaas, dit jaar is het allemaal anders en hebben wij te maken met de vele maatregelen in verband met het Covid-19 virus en dus is onze kerstmarkt die wij 12 december a.s. hadden gepland geannuleerd.

Zowel voor de organisatie, onze kraamhouders en de vele bezoekers die wij vorige jaar mochten ontmoeten is dit een teleurstellend bericht, maar veiligheid gaat voor alles.

Wij hopen in 2021 ons draaiboek voor al onze gezellige markten weer uit de kast te mogen halen. De organisatie wenst u allen een mooi en een gezond kerstfeest. ★

14

PROJECT 'DE THUYN'

We hebben erg lang kunnen genieten van het mooie weer en daardoor ook van de groei en bloei in onze tuin. We hebben dit jaar een mooie oogst gehad waardoor mensen groente mee naar huis konden nemen of dat we er een heerlijk soepje van hebben gemaakt waar we met zijn allen van hebben genoten.

Een paar sterke armen hebben inmiddels het terras naar de schaduwrijke kant van de tuin verplaatst, zodat we komend seizoen meer kunnen planten in zonrijke grond. Ook is er een extra hoekje afgetimmerd voor de compost. Tevens willen we onze medetuinders bedanken voor de stoelen die we mochten ontvangen nadat bleek dat ongenode gasten een deel van onze stoelen hadden vernield.

Inmiddels moesten we i.v.m. 'corona' weer sluiten maar enkele actievelingen onder ons zijn gewoon doorgegaan met klussen in en om de tuin. We zijn vooral actief geweest in de kas met het stekken en verpotten van allerlei verschillende fuchsia planten voor de plantjesmarkt in het voorjaar 2021. Dit gaat erg goed en de nog kleine fuchsia's groeien gestaag.

Fred levert ons een deel van zijn eigen fuchsiaverzameling, vandaar de grote verscheidenheid aan fuchsiasoorten. Het wordt waarschijnlijk een mooie collectie in totaal. Spannend wordt natuurlijk ook straks te ontdekken of hier belangstelling voor is. Hopelijk mogen we snel weer open zodat we met zijn

allen weer gebruik van de schuur kunnen maken en gezellig samen koffie kunnen drinken. ★

Karin van Lier

De Thuy: Hannesstraatje 2a bij de Drielsedijk

T 06 137 645 30

Bijlage Bestelgids BTV Elderveld 2021

16

Zadenleveranciers

Ook in 2021 gaan we in zee met onze vaste leveranciers: **De Bolster**, **Garant** en **Welkoop**. Voor de pootaardappelen, plantuien, sjalotten en knoflook op het BTV-bestelformulier is dat biologisch pootgoed.

Bij de Biologica treft u het BTV-bestelformulier en de zadengidsen aan van Garant en De Bolster. De gids van Welkoop kunt u in de winkel ophalen.

De korting op zaden en tuinartikelen bij de leveranciers bedraagt 20% van de prijs in de gids. De korting geldt alleen als u de bestelling via de BTV plaatst. Doe hier uw voordeel mee! De korting hebben we helaas moeten verlagen naar 20%. Dit door een gewijzigd beleid bij de leverancier.

In de winkel zijn gedurende het seizoen op de rekken de (biologische) zaden van De Bolster te koop (op = op).

DE BOLSTER

Een biologisch dynamisch zaadvermeerderingsbedrijf uit Epe. De Bolster maakt geen gebruik van kunstmest en kunstmatige bestrijdingsmiddelen.

Dit bedrijf past het beste bij ons idee over tuinieren, namelijk biologisch! De kwaliteit van de zaden is niet alleen uitstekend, daarnaast wordt vooral zaad gewonnen van sterke gewassen. De prijzen zijn wel iets hoger.

GARANT ZADEN

Al vele jaren levert Garant aan onze tuinvereniging. De korting bij Garant geldt ook voor **alle tuinartikelen** in de gids. **Niet op de pootaardappelen.**

WELKOOP

In 2012 zijn we een samenwerking gestart met Welkoop. Dit heeft als voordeel dat deze leverancier in de buurt aanwezig is en een korte bestel- en levertijd kent. De prijzen zijn acceptabel en de kwaliteit is goed. Van huis uit geen bio-leverancier. Welkoop heeft in haar aanbod biologische zaai/stek-, pot- en moestuingrond, compost en zaai- en pootgoed.

Het BTV-bestelformulier

Met het bestelformulier van de BTV kunt u biologische pootaardappelen (per 500 gram of per kilo), plantuien en sjalotten (per 500 gram) bestellen tegen een concurrerende prijs. Pootaardappelen, plantuien en sjalotten kunt u ook bestellen bij Garant en Welkoop.

In 2020 hebben we geen phytophthora-epidemie gehad. Het bestuursbesluit van de BTV om geen phytophthora gevoelige pootaardappelen te leveren, blijft van kracht. Ook bij invulling op de bestelformulieren van de leveranciers zullen deze aardappelsoorten in overleg worden doorgehaald.

Het betreft op dit moment de soorten Eersteling, Frieslander, Doré, Bintje, Eigenheimer, Gloria en Bildstar.

LET OP

Het BTV-bestelformulier is aangepast ten opzichte van vorig jaar.

Met het bestelformulier is het **niet** mogelijk potgrond, zaai-/stekgrond, tonkinstokken enz. te bestellen. De reden hiervoor is dat altijd voldoende voorraad aanwezig is, de leverancier kan binnen korte tijd de voorraad aanvullen en de druk in de winkel is minder tijdens de ophaaldag. De mest- en hulpstoffen zijn wel op het bestelformulier opgenomen. De bestelde hoeveelheden worden vooraf afgewogen, zodat gelijktijdige uitlevering met de bestelde zaden mogelijk is.

De bestellijst voor winteruien en knoflook is op de achterzijde van het voorblad opgenomen. Wilt u er zeker van zijn dat er voor u knoflook en winteruien zijn, dan graag de hoeveelheid op het bestelformulier invullen.

Let u ook op de uiterste ophaaldatum voor uw bestelling.

Bestelformulieren s.v.p. op tijd inleveren. Denkt u er wel aan alle formulieren op tijd in te leveren? U loopt de korting mis als u zelfstandig bij een leverancier gaat bestellen.

Voor inleveren s.v.p. controleren of ook het BTV-bestelformulier aanwezig is en de juiste adresgegevens aanwezig zijn. Dit om teleurstellingen te voorkomen. Niet geadresseerde bestellijsten (komt regelmatig voor) worden niet verwerkt. In verband met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) garanderen wij dat met de meeste zorgvuldigheid met uw gegevens wordt omgegaan. U kunt desgewenst uw adresgegevens achterwege laten, mits we kunnen beschikken over een telefoonnummer en een e-mailadres.

Inleveren bestelformulieren

Uiteraard is de BTV afhankelijk van de situatie rond Covid-19 (corona). Genoemde tijdstippen en de organisatie rond het ophalen van uw bestellingen worden **tijdig gecommuniceerd via de website, een nieuwsbrief of een mail (graag daarom uw mailadres duidelijk opgeven op het BTV-bestelformulier).**

In de Schuur (winkel) of brievenbus
Tot en met 13 januari 2021

Bij of per post naar
Bert van Zeist, Boxtelstraat 12
6843 RX Arnhem
Tot uiterlijk 13 januari 2021

Ophalen bestelling
(m.u.v. de aardappelen en de uien)
Zaterdag 20 februari
10.00 tot 13.00 uur.

Ophalen pootaardappelen en plantuien Zaterdag 20 en 27 maart
10.00 tot 12.00 uur.

Ophalen winteruien en knoflook
Zaterdag 11 en 18 september
10.00 tot 12.00 uur. ★

Rassenbeschrijving biologische pootaardappelen Afkomstig van o.a. www.biologischpootgoed.nl

VITABELLA 25/35 mm

Vitabella is een smaakvolle vastkokende ovale consumptieaardappel geschikt voor biologische teelt (lichtpaars bloeiend). Het is een vrij vroeg afrijpende aardappel (middenvroeg) die zeer lang bewaard kan worden. Vitabella's vlakke ogen en mooie vorm vergemakkelijken het schillen. De knollen dienen bij het koken goed in het water te staan en zijn ook geschikt om vervolgens op te bakken en zelfs te frituren. Vitabella's smaak, presentatie en bewaarbaarheid zijn zodanig uitmuntend dat het ras over een lange periode gebruikt kan worden. De ovale knollen zijn glad en hebben een mooi inwendige gele vleeskleur. Vitabella is gevoelig voor rooibeschadiging, voorzichtig behandelen voorkomt beschadiging van de schil. Zeer hoge resistentie tegen phytophthora. Let op: voldoende bemesten en bij droogte beregenen.

DITTA 28/35 mm

Is een middenvroeg ras. De knollen zijn lang, ovaal en geel van kleur. Een lekkere vastkokende consumptieaardappel die iedere keer goed uit de smaaktest komt. De phytophthora resistentie in het loof is vrij goed en matig in de knol. Zeer goed bewaarbaar en resistent tegen aardappelmoeheid. Advies planttijd is april.

CAROLUS 28/35 mm

Een middenvroeg ras en rond ovaal van vorm. Het is een zeer kruimige aardappel met een gele vleeskleur. Carolus is geschikt voor consumptie en frites. Kenmerkend voor deze aardappel zijn de licht rode ondiepe ogen. Deze aardappel is resistent tegen phytophthora in het loof en in de knol. Carolus is lang te bewaren. Het loof is stevig en geeft een goede bedekking van de grond, waardoor onkruid minder kans krijgt. Als je de Carolus helemaal laat uitgroeien en niet teveel bemest wordt de aardappel bloemig. Geef je de voorkeur aan wat meer stevige aardappel, is het advies, iets eerder loof verwijderen en oogsten. De Carolus is lang te bewaren.

CONNECT 28/35 mm

Een middenlaat ras, rond ovaal van vorm met zeer vlakke ogen. Het is een vrij kruimige aardappel met gele vleeskleur. Deze aardappel is goed geschikt voor consumptie, zeer weinig vatbaar voor phytophthora in het loof en in de knol. De frietkwaliteit is onvoldoende. Connect is goed bewaarbaar. Het loof bestaat uit vlug ontwikkelend, stevige stengels met een goed dekkend gewas. Schurftresistentie is goed. Advies planttijd is april.

ALOUETTE 28/40 mm

Een nieuw middenlaat ras. De beste uit de test. Alouette is zeer weinig vatbaar voor phytophthora. De aardappels zijn lang, dieprood van kleur, mooi regelmatig en met een hoge opbrengst. Kookt redelijk vast, is geel van vlees en heeft een vrij goede smaak. Een goede tafe-laardappel, maar niet geschikt voor frites.

Bestellen pootaardappelen

Op het BTV-bestelformulier zijn de prijzen per kilo vermeld. U kunt per 500 gram of per kilo bestellen. Benodigd circa 100 stuks per 25 m², 100 stuks wegen ongeveer 2,75 kilo.

Teeltadvies pootaardappelen

Zet ze 50 cm uit elkaar en op 40 cm afstand in de rij. De wind moet er goed doorheen kunnen waaien, dat vermindert de kans op phytophthora. Aanbevolen wordt 60 bij 40 cm.

Geef, nadat de aardappelen boven de grond komen, een gift patentkali voor een goede opbrengst, betere smaak en weerstand.

Zware bemesting (stikstof) dient bij aardappelen achterwege gelaten te worden (tenzij bij de rasbeschrijving anders is aangegeven), omdat bij een te snelle groei veel loof ontstaat, waardoor de plant bevattelijker wordt voor ziekten. *Als u twijfel heeft over phytophthora, vraag dan na bij de TAC.*

Als u phytophthora ontdekt, zo snel mogelijk het loof verwijderen en in afgesloten zakken afvoeren en ook direct melden bij de TAC!
NIET OP DE COMPOSTHOOP

De rasbeschrijvingen van de overige pootaardappelen vindt u in de gidsen van Welkoop en Garant. ★

Rassenbeschrijving biologische plantuien en sjalotten

STURON 22-26 mm

Een geelbruine plantui van het stutt-garter type. De vorm is rond en heeft een hoog drogestofgehalte. Sturon heeft een sterk wortelgestel, stevig loof en is, mits droog, goed bewaarbaar. Sturon heeft een **warmtebehandeling** gehad tegen eventuele ziektes, is vrij van aaltjes en vanzelfsprekend NAK-T gekeurd.

SANTERO 22-26 mm

Een nieuw, middenvroeg ras met **hoge** resistentie tegen valse meeldauw (**warmtebehandeling** gehad tegen eventuele ziektes, vrij van aaltjes).

Een ronde tot platronde ui met een redelijk sterk wortelgestel en een goede opbrengst. Santero is geschikt voor de middenlange bewaring.

RED BARON 22-26 mm

Red Baron is de beste **rode** plantui, die platronde tot rond opgroeit (**warmtebehandeling** gehad tegen eventuele ziektes, vrij van aaltjes). Kwalitatief is deze ui behoorlijk sterk en daardoor goed bewaarbaar, dit in tegenstelling tot andere rode soorten die veel minder goed te bewaren zijn. Uitgegroeid als volwassen ui is Red Baron mits goed droog, goed bewaarbaar.

RED SUN SJALOT 30-50 mm

Is een sjalot met roodbruine huid en een rode vleeskleur. De opbrengst is goed en kan mits droog, zeer goed bewaard worden. Red Sun kan vroeg geplant worden, omdat de kans op

schietstengels niet zo groot is.

Bestellen plantuien en sjalotten

De plantuien en de sjalotten kunt u per 500 gram bestellen. Op het BTV-bestelformulier zijn de prijzen vermeld. Plantuien, 100 stuks 900 gram, poten: 10 cm afstand, 20 cm tussen de rijen. Sjalot, 100 stuks 1800 gram, poten: 15 cm afstand, 20 cm tussen de rijen.

Teeltadvies plantuien

De plantuien moeten na ontvangst en voor het planten droog worden bewaard. Het beste is de uien uit elkaar te leggen. Koud is niet belangrijk, **droog** wel. De plantui maakt bij vocht worteltjes en als deze verdrogen komen ze niet meer terug.

Gewasrotatie voor uien is maximaal 1 keer per 5 jaar.

Plantuien groeien vrijwel op elke grond, mits de structuur en de beluchting maar goed is. De teelt van **winterprei** kan een probleem zijn, de meeldauwschimmel groeit met de prei mee de winter door en kan de uien besmetten in het voorjaar.

Planten kan in het voorjaar als de grond goed is (vanaf februari). Plantuien kunnen vroeg de grond in omdat

ze vorst verdragen. Bevroren uitjes moeten echter niet beroerd worden, om beschadiging te voorkomen.

De plantui zodanig planten dat het topje net boven de grond zichtbaar is. De plantafstand in de rij is ± 5 cm en

tussen de rijen ± 15 cm. Uien moeten schraal bemest worden. Het liefst voor de winter met goed verteerde stalmest. Omdat uien een oppervlakkige beworteling hebben (ca. 30 cm) is het van belang dat de bemesting niet te ver weg zit. (Culterra 2 weken voor het planten in de bovenlaag inharken.)

De uien zijn oogstrijp als circa 2/3 van het loof verdroogd is en de stengels **gestreken** zijn. Mocht het loof door bijvoorbeeld ziekte niet gaan strijken is het aan te bevelen dit handmatig te doen om zo te voorkomen dat evt. ziektes bij de bol inspoelen. De gerooiden uien kunnen een aantal dagen op het veld drogen, afhankelijk van het weer. Als het loof verwijderd is het van belang dit niet onder de bladscheiding

te doen, vaak een vuisthoogte boven de bol. Op zo'n manier wordt voorkomen dat schimmels de bol aantasten. De opslag van uien dient op een **goed geventileerde plaats** te gebeuren, waarbij opslag in kistjes of gaasbakken aan te bevelen is. Pas als de uienhals niet meer tussen de vingers wil 'rollen', is de ui droog genoeg voor opslag. Afhankelijk van het ras zijn de uien tot april te bewaren.

Biologische (BIO) - plantuien en knoflook voor overwintering

Ook in 2021 worden plantuien en knoflook voor overwintering aangeboden. Op de bestellijst is de mogelijkheid opgenomen om deze uien en knoflook mee te bestellen. Prijzen zijn uiteraard onder voorbehoud. Levering vindt naar verwachting plaats midden september. Zowel op de website, in de nieuwsbrief en e-mail wordt het moment van levering gemeld. Na 9 oktober worden niet opgehaalde plantuien en knoflook in de vrije verkoop aangeboden. Betaling bij ophalen.

De uien en knoflook zijn van Export kwaliteit, N.A.K. Tuinbouw goedgekeurd en SKAL gecertificeerd. ★

Rassenbeschrijving biologische plantuien en knoflook voor overwintering

RADAR

Is een winterui. Deze dient in het najaar geplant te worden. Bij voorkeur tussen half september en half oktober. Winteruien hebben als voordeel dat ze minimaal 2 weken vroeger leverbaar zijn dan voorjaarsuien. De nadelen zijn de zwakke huid, en de minder goede bewaarbaarheid. Radar is kwalitatief een van de betere winteruien.

Plantuien:

100 stuks 900 gram, poten: 10 cm afstand, 20 cm tussen de rijen

VALLELADO

Deze knoflook is een herfstas dat geplant kan worden vanaf half september. Valledado heeft een mild pittige smaak. De opbrengst van herfstplantgoed is over het algemeen beter. Het nadeel van herfstplant kan zijn onkruid en nattigheid. Planten in ruggetjes op een warme zonnige plek. Oogsttijdstip is juli, of eerder als vers of als bosknoflook. Probeer eens een blaadje op de boterham of in de salade, heerlijk mild. Valledado heeft een **warmtebehandeling** gehad tegen eventuele ziektes en is vrij van aaltjes en vanzelfsprekend NAK-T gekeurd.

MORADO

Deze knoflook is een herfstas dat geplant kan worden vanaf half september. Morado is een van origine Spaanse knoflook soort met paarsrode tenen. Uit onderzoek blijkt dat de Morado het meeste van de stof alliline bevat, de 'natuurlijke' penicilline. Morado krijgt een stevige bloemstengel, waar in de zomer ook bloemen in komen. Mooi om te zien en lekker om te eten. Voor lange bewaring is het verstandig deze bloemen te verwijderen. Zo is te voorkomen dat alle groeikracht in de bloem verdwijnt. Knoflook is niet via zaad te vermeerderen, alhoewel zaadfirma's er wel op kruisen. Morado heeft een **warmtebehandeling** gehad tegen eventuele ziektes en is vrij van aaltjes en vanzelfsprekend NAK-T gekeurd.

Knoflook:

Poten: 10 cm afstand, 20 cm tussen de rijen ★

Wat biedt de BTV-winkel nog meer

BIO potgrond, zaai- en stekgrond enz.

Onze potgrond is inmiddels een vertrouwd product geworden. Deze potgrond is gekeurd en van hoogwaardige kwaliteit. Ideaal voor in uw tuinkasje of bloempotten thuis. Daarnaast bieden we moestuingrond en zaai- en stekgrond aan.

Ook in 2021 bieden we universele potgrond, zaai- en stekgrond en tuinaarde aan. Alles gekeurd en van hoogwaardige kwaliteit. Door de potgrond wat Culterra mengen (niet binnenshuis). Deze potgrond moet niet verward worden met tuinaarde of de aanbiedingspotgrond (matige kwaliteit) die nog al eens bij bouwmarkten wordt aangeboden. ★

20

Mest- en hulpstoffen

Culterra

Samengestelde organische meststof (10+4+6). **Culterra** geeft geen onkruid en is van de hoogste kwaliteit.

Koemestkorrels

Groei stalmentkorrel is uitermate geschikt om door de grond heen te verwerken, na het spitten, maar kan ook direct over uw tuin gestrooid worden. Heeft een hoog organische stofgehalte van gegarandeerd minimaal 50%. Groeikracht is bodemverbeterend en meststof tegelijk. Benodigde hoeveelheid 2 kg per 10 m².

Onze Pokon koemestkorrels zijn steviger dan de korrels van voorgaande jaren, helaas wel duurder.

Kippenmestkorrels

Verkrijgbaar in 25 kilozakken.

Patentkali

Patentkali is een natuurlijk mineraal bestaande uit kaliumsulfaat en magnesiumsulfaat.

Voordelen:

Patentkali is een specialiteit potas meststof met kalium en magnesium in de sulfaatvorm. Patentkali is bijzonder geschikt voor chloridegevoelige gewassen, zoals bijvoorbeeld aardappelen, kiwi's, berryfruits, groenten, druiven en hop. Patentkali heeft een lage zoutindex en is vrijwel chloridevrij, waardoor hij ideaal is voor zoutgevoelige gewassen. Is goed voor het

wortelgestel, knop- en bloeivorm.

Pas strooien als de aardappelen boven de grond staan.

Vraag ernaar bij de TAC of de vrijwilligers van de winkel!

Patentkali wordt voornamelijk aangewend bij de bemesting van bol- en knolgewassen. Patentkali kan in de bio-teelt als magnesiumleverancier worden aangewend. Bevat kalium en magnesium. Voor het vroege voorjaar.

Kalk (korrelkalk / Dologran)

Kalk strooien tegen verzuring, het beste is in het najaar of voorjaar. Eerst kalk strooien en pas na 3 weken bemesten. Deze kalk heeft 15% magnesium en is makkelijk met strooien. Als u chompost op het land heeft gebracht, kan de kalk achterwege blijven, chompost is al kalkrijk.

Fossiele zeewierkalk

In plaats van Maerl leveren we nu **fossiele zeewierkalk**, die nagenoeg dezelfde bestanddelen bevat. Is tevens aan te bevelen voor bladvorming op groente, fruit, planten en struiken.

Luzerne bemestingskorrels (biologisch)

Luzerne bemestingskorrels kunnen goed gebruikt worden als een startgift. De voedingsstoffen komen snel vrij. Uit proeven is gebleken, dat deze gebruikt kunnen worden als bemesting en passen binnen een verantwoord be-

mestingsschema. De meststof is 100% plantaardig (gedroogde vlinderbloemige groenbemester). Het is ideaal voor vegetariërs. De luzernekorrels hebben een gehalte in mg/kg van 25 N, 4 P, 25 K, 15 Ca en 2 Mg. Deze gehalten zijn een gemiddelde en kunnen per partij enigszins afwijken.

De korrels worden geleverd in zakken en kunnen het hele jaar worden gestrooid. Afhankelijk van het gewas kan ca 3 à 4 kg gestrooid worden per 10 m².

Vanwege de strenger wordende eisen voor biologische landbouw op het gebied van bemesting mogen steeds minder dierlijke meststoffen, die niet van biologische oorsprong zijn, worden gebruikt.

Lavagrit (2/5 mm)

Zie lavameel.

Lavameel

Basalt en lavameel hebben, zoals de naam al doet vermoeden, een vulkanische herkomst. Het is gemalen oergesteente. Dat wat ooit diep in de aarde lag, is door vulkanische eruptie naar boven geslingerd. Na verloop van tijd vormt zich uit die schijnbaar dode massa vruchtbare aarde.

Basalt en lava zijn rijk aan mineralen en sporenelementen, vooral aan magnesium (6-11%), silicium (40-50%). Dat zijn nu precies de stoffen waaraan de grond door uitputting overal arm is geworden. Als gevolg daarvan zitten

steeds minder mineralen en sporenelementen in onze voeding en hebben veel mensen daar een gebrek aan (zonder dat ze dat zelf weten overigens).

Silicium (kieselzuur) verhoogt de natuurlijke weerstand van planten tegen allerlei infecties, verstevigt de plantenweefsels en bij mensen het skelet. Silicium verbetert de opname van fosfor en activeert het bodemleven. Sporenelementen (denk aan ijzer, zink, koper, molybdeen, borium en mangaan) hebben een gunstige invloed op de bloem- en vruchtaanleg en zijn wortelbevorderend.

Gedurende het groeiseizoen hebben planten aanvoer van voedingsstoffen nodig. Het grote voordeel van lavameel is, dat men de bodem voedt i.p.v. de planten. Dat betekent dat een gift voor hele lange tijd volstaat. Het

lavameel bevordert ook de werking van effectieve bodemorganismen, waardoor organische stoffen gemakkelijker worden omgezet in voor de planten opneembare voedingsstoffen. Lavameel is evenals lavagrit in staat om water vast te houden. Het kan tot 6 keer het eigen gewicht bevatten, eigenlijk een natuurlijke spons.

Bentoniet

Bentoniet is een in de natuur voorkomende natrium-kleisoort met deeltjes die zo klein zijn dat ze de grond waterdicht kunnen maken. Bentoniet wordt gebruikt in de landbouw om gronden te verbeteren. Eén kg bentoniet kan 10 kg water vasthouden. Door bentoniet toe te voegen aan de grond wordt de vochtthuishouding verbeterd en spoelen er minder voedingsstoffen uit. Bentoniet kan o.m. gebruikt worden om:

- in potgrond vermengd te worden waardoor minder water gegeven hoeft te worden (bentoniet houdt veel water vast en geeft het, als dat nodig is, weer af)
- aan te stevige klei toe te voegen om die beter verwerkbaar te maken.

Phacelia zaad

Phacelia tanacetifolia = bijenvoer

Snelgroeïende groenbemester met bijenbloem met violetblauwe bloemen. Groeit op vrijwel alle gronden. Zaaïen in de vollegrond van maart t/m september. Niet uitdunnen. Door de vorming van een breed-vertakte wortelmassa maakt Phacelia de grond los en zorgt voor een goede beluchting. Bloeit zeer rijk. **Goede voederplant voor bijen.** Kan na 3 maanden door de grond gewerkt worden, maar bij voorkeur in het najaar. Geeft veel organische stof in de grond. 50 gr voor 50 m². ★

Plantjes - IJsheiligenmarkt

Voor alle activiteiten van de BTV geldt afhankelijkheid van de richtlijnen rond Covid-19 (corona). Zodra bekend is, wat wel / niet kan doorgaan, wordt via de website, nieuwsbrief of mail bekend gemaakt op welke manier plantjes enz. kunnen worden gekocht, of besteld en afgehaald.

Midden februari starten we met zaaïen. In de tunnelkas leggen we zelf de tuinbonen.

Eind maart starten we met de eerste verkoop van tuinboonplantjes. Vroege andijvieplantjes, spitskool, bloemkool, broccoli en slapplantjes (voor de koude kas) kopen we in bij leverancier Hofs (helaas niet biologisch).

Begin mei is het weer topdrukte en verwachten we bijna alles (biologisch, eventueel van leverancier Jongerius) te koop te hebben. Kruiden, geënte komkommers, meloenen, courgettes, pepers, paprika, diverse slarassen, prei, bietjes, suikermais, 10 soorten kool, pompoenen, aubergines, biologische komkommer- en augurkenplanten en vele soorten bloemen en perkgoed. Ook kunnen we veel soorten kleinfruit aanbieden. Naast aardbeiplantjes hebben we het dan over frambozen, bessen, bramen en Japanse wijnbes. De hele zomer en tot ver in 't najaar is er een groot aanbod van biologische plantjes uit onze eigen kwekerij.

De hele zomer en tot ver in het najaar is er een groot aanbod van biologische plantjes uit onze eigen kwekerij. ★

Assortiment BTV-winkel 2021

Het volledige winklassortiment wordt ook in 2021 licht gewijzigd. Wel heeft Welkoop haar assortiment grond uitgebreid met o.a. (BIO) aanplantgrond en DCM Vivimus.

Het is niet langer toegestaan landbouwplastic en anti-worteldoek te gebruiken. Als alternatief kunnen we biofolie gebruiken (SKAL goedgekeurd, biologisch afbreekbaar) dat na de teelt kan worden gecomposteerd of ondergespit. Ook voor het afdekken van de tuin is het geschikt. Per meter verkrijgbaar in 110 of 150 cm breed.

Een bezoek aan de winkel is altijd de moeite waard, we hebben altijd zaden van De Bolster in de schappen (op = op) en we zijn bezig ons biologisch assortiment verder uit te breiden. ★

AANBOD WELKOOP permanente en seizoenskassen, levering 2021

Omdat we als bestuur van de Biologische Tuinbouwvereniging Elderveld graag kwalitatief hoogwaardige kassen op ons volkstuincomplex willen zien, hebben we met de Welkoop een aanbod uitgewerkt. Als u gebruik wilt maken van dit aanbod ontvangt u 20% korting op de genoemde adviesprijzen.

Aandachtspunten/voorwaarden

- Advies voor tuinkas Halls Popular: gebruik geen tuindersglas (i.v.m. vandalisme op ons complex), wel plaatsen op een goede waterpas fundering.
- Advies voor plastic seizoenskassen: gebruik/bestel ook de ankerset als goede stormbeveiliging.
- Alleen te bestellen (deadline 10 januari) via BTV-Elderveld voorzitter@btv-elderveld.nl, ook voor eventuele vragen kunt u dit emailadres gebruiken.
- De levering loopt vervolgens via de Welkoop in Elst, de levertijd is 6-8 weken (uiterlijk 1e week maart) en wordt gratis afgeleverd op ons volkstuincomplex, Hannesstraatje 2a.
- Op de site van www.welkoop.nl/kassen vindt u nadere informatie.
- Bestelgidsen met een uitgebreider assortiment zijn beperkt beschikbaar via de BTV Elderveld.
- Overige accessoires zoals een schap of raamopener kunnen de leden zelf bijkopen.
- Eventueel kan tegen meerkosten (hierop krijgt u geen korting) de plaatsing door een monteur worden uitgevoerd (dit is best duur). ★

HALLS POPULAR

TUINKAS met tuindersglas of evt. polycarbonaat of veiligheidsglas. Blanc, eventueel in groen of zwart gecoat.

Popular 46	193x131x195	2,5 m ²	adviesprijs	€ 549,-
Popular 66	193x195x195	3,8 m ²	adviesprijs	€ 599,-
Popular 86	193x257x195	5,0 m ²	adviesprijs	€ 649,-
Popular 106	193x319x195	6,0 m ²	adviesprijs	€ 699,-

Meerprijs groen/swart gecoat:	adviesprijs	€ 100,-
Meerprijs polycarbonaat 4mm:	adviesprijs	€ 50,-
Meerprijs veiligheidsglas:	adviesprijs	€ 100,-
Meerprijs fundering blanc:	adv-prijs	€ 135,- tot € 170,-
Meerprijs fundering groen/swart:	adv.	€ 179,- tot € 239,-

ROYAL WELL SILVER ROCKET D6 FOLIETUNNEL

FOLIEKAS Voorzien van 85 cm brede toegangsdeur. Groen - 6 m², UV-bestendige gewapende folie.

Aanschaf folietunnel frame + folie:	adviesprijs	€ 239,-
Ankerset, apart bij te leveren:	adviesprijs	€ 49,95
Reservehoes is apart leverbaar:	adviesprijs	€ 119,-

Voor nadere informatie zie www.welkoop.nl/kassen

Bestuur

Voorzitter

Fred van der Stap
0481 350 466 / voorzitter@btv-elderveld.nl

Vice voorzitter en 1e Secretaris

Ferdi Betz
06 106 042 72 / secretaris@btv-elderveld.nl

Lief en leed

Elly Hengeveld
0481 351 560 / ellyenrinus@hotmail.nl

Penningmeester

André van der Aa
06 519 493 95 / penningmeester@btv-elderveld.nl

2e Penningmeester en ledenadministratie

Hans Knelissen TAC
ledenadministratie@btv-elderveld.nl
06 365 652 44

Bestuurslid en TAC

Ton Thijssen
026 381 28 12
leden@btv-elderveld.nl

Bestuurslid en inkoop

Bert van Zeist
026 381 00 56
inkoop@btv-elderveld.nl

Tunnelkas PR

tunnelkas@btv-elderveld.nl

Ontwerp en opmaak

Sita Menses | www.vormgeversarnhem.nl
06 819 76 217

Fotografie

Niek van der Veen - Aerts

Webmaster

Joost Vlaming
webmaster@btv-elderveld.nl

Onderst.commissie

Peter en Ans Scharrenberg
026 381 33 81 / doc@btv-elderveld.nl

Beheer

Fred Paulus, Frans Boumans
en André van der Aa

TAC-controle tuinen

Ferdi Betz, Ton Thijssen, Niek van der Veen -
Aerts en Hans Knelissen

Vrijwilligers

In- en verkoopteam

Ben Reuvers, Ria Klein Haneveld, Bert van Zeist, Anton Rutten,
Ben Driesse, Marjan Driesse, Korrie Hoekstra, Rob van Estrik,
Thomas Roga en Enrico Lammens

Elke zaterdagmorgen 10.00 tot 12.00 uur. Voor biologisch
geteeld pootgoed, zaden, bemestingsartikelen, potgrond,
anti-worteldoek en doorzichtige folie voor tunnels en nog
veel meer. Tonkinstokken.

Frezen

Voor nadere informatie kunt u terecht in de winkel.

Tuinadviescommissie (TAC)

Op zaterdagochtend zijn leden van de TAC in De Schuur aanwezig.
De TAC geeft gevraagd en ongevraagd tuinadvies en is belast met het
in- en uitschrijven van leden en het uitgeven van tuinen. Verder voert
de TAC in opdracht van het Bestuur tuincontroles uit.

Activiteiten-cie

Fred van der Stap (vz), Elly Hengeveld, Ans Scharrenberg,
Ludo Berendsen, Arie van Bergen Bravenboer, Willy Knelissen

Kwekerij

Fred van der Stap, Leo van Mierlo, Tanza Berghuis, Ingrid de Vos,
Erick Dirven, Thomas Pap, Marike Verhage, Ditte Hendriks,
Tijlbert Manche, Erno Oostrik, Marja Kouwenhoven, Frans Messing,
Aline van Dijk, Ben de Groot, Hennie Kuiperij, Femke Sietzema,
Joyce Motman, Eric van der Vet, Cor Hosmus, Franklin Morales en
Thomas van Dijk
Zaaien, stekken en verspenen van pootgoed.

Pompenteam

Hans Krudde, Peter Scharrenberg en Thomas van Dijk

Hand en span

Frans Boumans (schilderwerk) Louise Favier (decoratie),
Ans Scharrenberg (kostuum)

Aanhangwagen

U kunt de aanhangwagen huren van de vereniging voor een klein prijsje,
€ 10,00 per halve dag. Reserveer tijdig in de winkel of bij:
Anton Rutten: 026 381 20 92
Ton Thijssen: 026 381 28 12

Verenigingsgebouw 'De Schuur'

Park De Steenen Camer, 026 381 41 87
Hannesstraatje 2a, 6843 NV Arnhem
Iedere zaterdagochtend 10.00 - 12.00 uur
zaalreservering@btv-elderveld.nl

www.btv-elderveld.nl

Voor de meest actuele informatie, prachtige
fotoseries van onze activiteiten, de Biologica
(in pdf), ons jaarprogramma, het winkel-
assortiment en voor het downloaden van
allerlei formulieren.

welkoop
verstand van tuin & dier

Hét adres voor tuin & dier

Bij Welkoop hebben we verstand van tuin & dier.
Dat merk je meteen als je onze winkel binnenloopt.
Je vindt er planten en zaden, tuingereedschap,
schoenen en kleding voor werk en vrije tijd,
dierenvoeding en -verzorging en nog veel meer.

Een breed assortiment, eerlijke prijs, deskundig advies en
service die nét een stapje verder gaat. Onze medewerkers
hebben hart voor wat ze doen, en dat zie je.
Ontdek ons assortiment alvast op **welkoop.nl**
Tot snel in onze winkel!

Adres

Welkoop Elst
Einsteinweg 10
6662 PW Elst
0481 35 15 44

Openingstijden

Ma	08:30 tot 18:00
Di	08:30 tot 18:00
Wo	08:30 tot 18:00
Do	08:30 tot 20:00
Vr	08:30 tot 18:00
Za	08:30 tot 17:00
Zo	Gesloten

WELKOOP ELST (Gld.) Einsteinweg 10

André Krutwagen

Bedrijfsleider
Welkoop Elst (Gld)

**'BIJ WELKOOP HAAL JE
MEER PLEZIER UIT HET
BUITENLEVEN!'**